

PARAULES I DITES 8

Quadern d'activitats de lèxic i fraseologia

Josep Martines (Coord.)
Jordi M. Antolí Martínez
Josep Vicent Garcia Sebastià
Irene Mira Navarro
Elena Sánchez López
Vicent Vidal Lloret



Material ajustat al nivell **C2** del marc europeu comú de referència per a les llengües.

Disseny coberta: Nina Lloréns

© Tabarca Llibres, S.L.

© Josep Martines (Coordinador)
Jordi M. Antolí Martínez
Josep Vicent Garcia Sebastia
Irene Mira Navarro
Elena Sánchez López
Vicent Vidal Lloret

I.S.B.N.: 978-84-8025-524-0

Dipòsit Legal: V-1472-2023

Edita:

Tabarca Llibres, S.L.

Pl. Alqueria de la Culla, 4 (Edif. Albufera Center, of. 104-B)

46910 ALFAFAR (València)

Tel. 963 186 007

www.tabarcallibres.com

e-mail: info@tabarcallibres.com

Imprés:

Gráficas Leizarán

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra sols es pot realitzar amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions previstes per la llei. Si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, s'ha d'adreçar a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).



ÍNDEX

UNITAT 1	EL LÈXIC DE LA INFORMÀTICA	4
UNITAT 2	EL LÈXIC DEL RELLEU I DE LA CLIMATOLOGIA	22
UNITAT 3	EL LÈXIC DE L'HABITATGE I DE LA CONSTRUCCIÓ	40
UNITAT 4	EL LÈXIC DE L'ECONOMIA I DEL COMERÇ	58
GLOSSARIS I SOLUCIONARIS		75

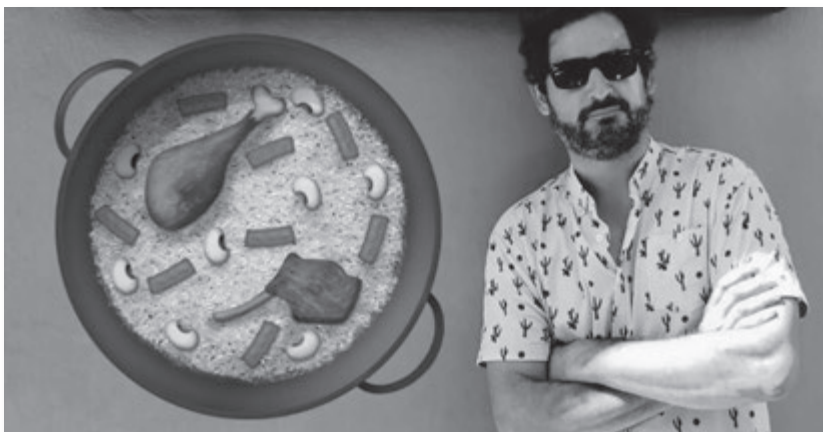
I. EL BLOG

L'emoticona de la paella ja es pot descarregar en tots els dispositius mòbils

El PaellaEmoji està, des d'ara, present en els telèfons mòbils i aplicacions dels usuaris de tot el planeta, gràcies a l'última actualització de la versió iOS 10.2 d'Apple, que comporta la inclusió del símbol del plat valencià més emblemàtic en totes les plataformes de missatgeria encarregades d'adaptar el disseny als seus dispositius. Ja no caldrà, doncs, recórrer a adhesius i a gifs animats per a incloure la imatge del nostre plat estrela en els missatges de text.

Després d'Apple, totes les plataformes —Twitter, Google, Microsoft, Samsung— ja han desenvolupat els seus dissenys i disposen del PaellaEmoji. Així l'emoji de la paella s'ha convertit en un element quotidià del llenguatge digital.

L'operació es va posar en marxa per la iniciativa d'Eugeni Alemany i Arròs La Fallera, ara fa gairebé dos anys, amb una campanya que tenia com a repte revalorar la recepta totèmica dels valencians i actualitzar-la incorporant-la a les noves tecnologies.



Eugeni Alemany amb la nova emoticona de la paella.

L'estratègia ha aprofitat la col·laboració popular a través de les xarxes socials i ha comptat amb suports rellevants com el del xef José Andrés, que ha aconseguit implicar protagonistes com Tim Cook —director executiu d'Apple—, o el de Shigetaka Kurita, creador dels emojis, per a evitar que la representació gràfica mostrara la paella com un plat que no tenia res a veure amb la tradició arrossaire de la zona de València.

La campanya va aconseguir obtenir en tan sols dues setmanes 4.000 seguidors nous i va ser dues vegades tema del moment mundial, tres vegades tema del moment nacional i set vegades regional. Amb una audiència estimada de 133 milions d'usuaris, "el projecte ha demostrat que la unió social al voltant d'elements culturals fa possible aconseguir propòsits aparentment inabastables", han subratllat.

Després de la notícia, Eugeni Alemany, guionista, humorista i influenciador, i un dels impulsors del projecte, ha celebrat la fita: «Estic molt content perquè ho hem fet entre tots. El mateix que la paella, de manera col·lectiva». A més, «Ha estat una campanya vibrant, que ha posat un símbol dels valencians en tots els teclats del món i, el més important, no ha costat un cèntim als valencians; ho ha fet possible una marca local», ha dit.

Per celebrar la consecució del PaellaEmoji, la marca ha posat en marxa una dinàmica en la qual convida els usuaris de Twitter a compartir una primera piulada que incloga l'emoticona de la paella amb l'etiqueta #PrimerPaellaEmoji; entre les piulades més originals hi haurà premis i sorpreses.

(Text adaptat de El Punt Avui (13/12/2016): «L'emoticona de la paella ja es pot descarregar en tots els dispositius mòbils».)

1. Cerca al text els termes següents.

Els sinònims de:

- a) aparell: _____
- b) baixar: _____
- c) modernitzar: _____
- d) públic: _____
- e) símbol: _____
- f) tuit: _____

Els equivalents de:

- a) *app*: _____
- b) *follower*: _____
- c) *influencer*: _____
- d) *trending topic*: _____
- e) *emoticon*: _____
- f) *sticker*: _____

2. Explica quin és l'origen de la forma que prenen, en la nostra llengua, els termes següents. Si cal, pots consultar el portal Cercaterm per trobar la resposta.

Terme	Justificació
a) gif (o gif animat)	
b) emoji	
c) emoticona	
d) adhesiu	

3. Sabries diferenciar els conceptes anteriors? Relaciona el terme amb el significat que li correspon.

Terme	Definició
_____	a) Emoticona en format d'imatge.
_____	b) Vídeo curt fet a partir d'imatges comprimides en format GIF, usat en plataformes de missatgeria per internet i en les xarxes socials, i que s'activa automàticament.
_____	c) Imatge que s'enganxa a una conversa en plataformes de missatgeria per internet i en les xarxes socials.
_____	d) Símbol gràfic, generalment un rostre humà, emprat per a expressar estats d'ànim i sensacions en els missatges tramesos en plataformes de missatgeria per internet i en les xarxes socials. Pot tenir format d'imatge o estar format per una successió de caràcters.

II. XARXA DE MOTS

4. Completa l'esquema sobre el lèxic del maquinari i els elements informàtics físics amb els mots següents.

endoll • engegar • escàner • interfície • sense fil • tòner

MAQUINARI I COMPONENTS FÍSICS

Accions

connectar

1.

apagar

desconnectar

Ordinador

pantalla

2.

fons de pantalla

estalvi de pantalla

píxel

3.

impressora

impressió

4.

càmera

càmera web

memòria USB

xip

Connexió

5.

lladre

allargador

6.

llum



5. Completa l'esquema sobre el lèxic del programari (els elements informàtics no físics) amb els mots següents.

clicar • desar • dreuera • espaiat • inserir • paràgraf • processador de textos

PROGRAMARI

Accions

instal·lar

1. / guardar

emmagatzemar

executar

esborrar

2.

cancel·lar

3. / fer clic

formatar

Arxiu / fitxer

icona

4. / accés directe

Programes

base de dades

full de càlcul

5.

sobreescriure

índex

6.

7.

línia

interlineat

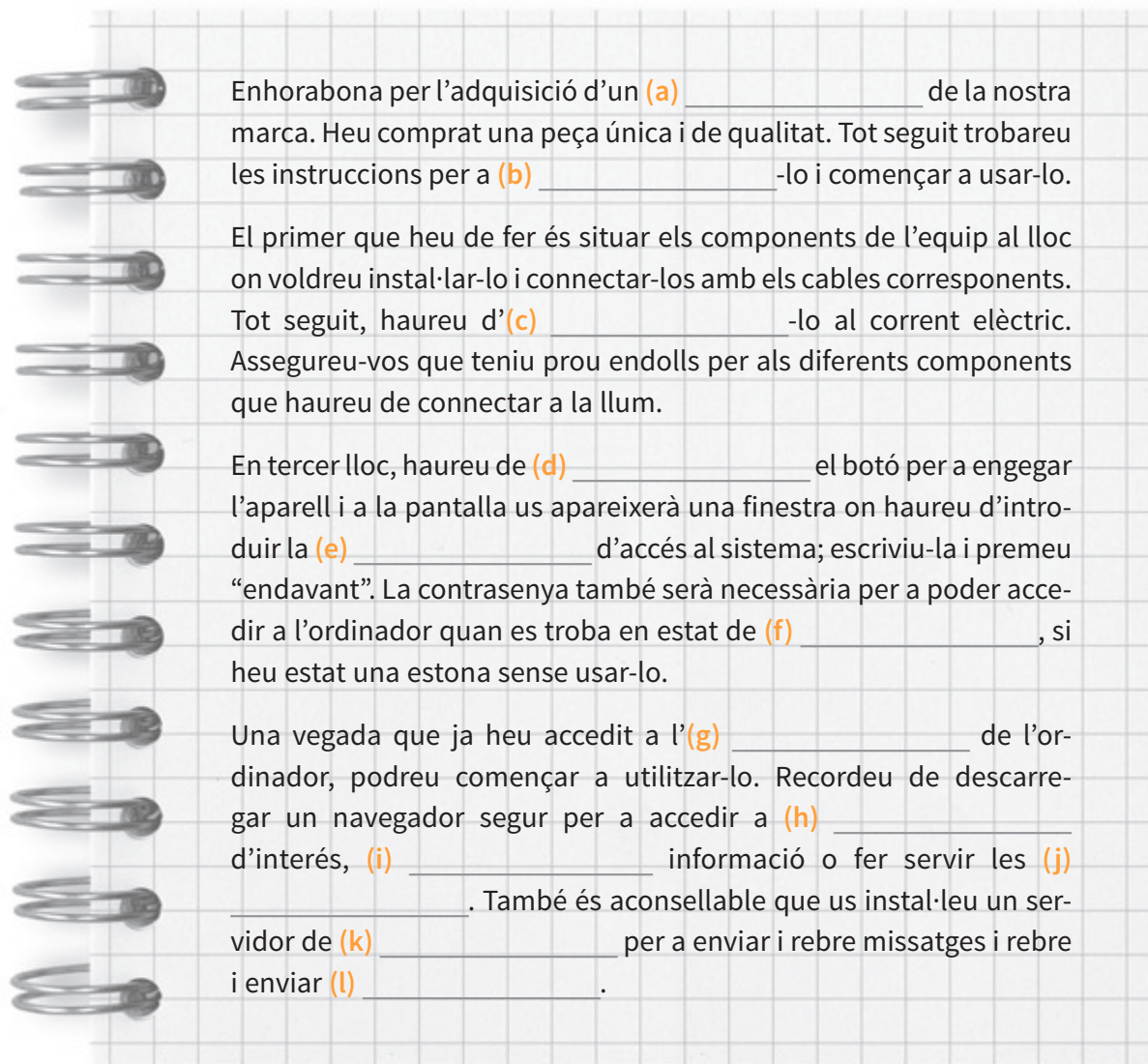
sagnat

sagnia



7. Completa els buits d'aquest text amb el vocabulari que trobaràs a la llista.

cercar • clau • correu electrònic • descarregar • endollar • engegar
 escriptori • llocs web • ordinador • prémer • repòs • xarxes socials



8. Reordena les lletres dels mots en majúscula i troba els sinònims de les paraules que tens a continuació. N'hi ha moltes que apareixen en l'activitat anterior.

a) fitxer: _____

RUIXA

b) baixar: _____

CARREDRAGES

c) blocatge: _____

GLOBEQUI

d) clau: _____

CRENYOSANAT

e) desar: _____

DUGARAR

f) accés directe: _____

ACERDRE

g) buscar: _____

CRACER

9. Els termes següents tenen significats diferents. Relaciona cadascun dels mots amb la definició que millor s'hi ajusti.

Terme	Definició
a) correu electrònic b) missatge electrònic	1) Servei de missatgeria digital 2) Comunicació transmesa a través d'un servidor de correu electrònic.
c) data d) dada	3) Indicació del mes, el dia i l'any. 4) Informació recollida en un sistema informàtic.
e) lladre f) allargador	5) Dispositiu de connexió que permet de connectar fins a tres clavilles en una mateixa presa de corrent. 6) Dispositiu de connexió compost per un cable llarg que permet connectar elements que es troben allunyats.
g) (el) llum h) (la) llum	7) Estri o aparell que serveix per a fer llum. 8) Claror
i) (el) web j) (la) web	9) Lloc d'Internet format per un conjunt de pàgines web que una empresa, una organització o una persona publica posa a disposició dels usuaris. 10) Document que es difon al web.
k) compte l) conte m) comte	11) Narració generalment breu 12) Categoria nobiliària 13) Perfil digital
n) en línia o) en obert	14) De manera que s'hi pot accedir a través d'Internet. 15) De manera que s'hi pot accedir sense gens de cost o requeriment.

10. Completa aquestes frases amb els mots de l'activitat anterior. En algun cas hauràs de passar-los al plural.

- a) Disculpa si no t'he escrit abans: hui he tingut problemes amb el _____ i no he pogut enviar cap _____.
- b) Entre les _____ que havia d'incloure al formulari, hi havia la meua _____ de naixement.
- c) Si vols fer faena a la terrassa amb l'ordinador, caldrà que hi duguem la llum amb un _____ i que hi connectem un _____ perquè pugues endollar l'ordinador i la pantalla.
- d) No cal que proves d'encendre _____: se n'ha anat _____ i per això estem a les fosques.

- e) _____ de la Tresoreria General de la Seguretat Social trobaràs _____ amb alguns models de contractes laborals.
- f) L'activitat que vam fer a classe consistia a crear un _____ a diverses xarxes socials dels protagonistes de diversos _____ perquè parlaren de les seues aventures. Jo vaig fer el del _____ Dràcula.
- g) L'espai Lletr-A permet accedir _____ a molta informació sobre les autores i autors de la literatura catalana i ofereix _____ fragments de les seues obres.

11. Quins verbs es formen partint d'aquests substantius?

- | | |
|----------------------------|-------------------|
| a) endoll: <i>endollar</i> | f) pirata: _____ |
| b) magatzem: _____ | g) escàner: _____ |
| c) estalvi: _____ | h) enllaç: _____ |
| d) adjunt: _____ | i) sagnia: _____ |
| e) format: _____ | |

12. Completa les oracions següents amb el verb adient.

adjuntar • compartir • desar • emmagatzemar • endollar • enllaçar
 esborrar • escanejar • estalviar • instal·lar (2) • piratejar • pujar

No tota bona acció té una recompensa. Aquest és el resum dels darrers tres mesos de la meua vida. El fet és que a casa dels meus pares hi ha caixes i caixes de fotografies de quan jo i les meues germanes érem petites; a totes ens fa molt de goig –i una mica de nostàlgia, tot s’ha de dir– veure-les de tant en tant. Fa uns mesos vaig tenir una pensada: per què no les (a) _____ i les (b) _____ amb les meues germanes? Així totes podríem tenir-ne una còpia a casa. Així vaig encetar una de les mampreses més frustrants que recorde. La cosa ja va començar malament: el primer dia, mentre (c) _____ el programari de l’escàner, en el moment que vaig (d) _____ l’escàner al corrent, va saltar la llum. Era un mal averany... Les fotografies eren moltes, moltíssimes; vaig dedicar caps de setmana sencers a escanejar-les i eren tantes que va arribar el punt que el disc extern on les (e) _____ es va quedar sense espai lliure. Per (f) _____ espai, vaig (g) _____ els arxius al núvol. Quan gairebé tenia totes les imatges escanejades, un mes després de començar, no em demaneu com, vaig perdre la faena feta. Potser vaig (h) _____ la carpeta i les imatges que contenia: no ho sé. Dos mesos i mig després de començar, per fi, vaig acabar la tasca. I vaig provar d’(i) _____ els arxius de les imatges a un correu electrònic, per compartir-les amb les meues germanes, però òbviament allò pesava massa i el missatge no es va arribar a enviar. Em van dir que (j) _____ la carpeta al missatge però, com sempre em passa, no vaig activar l’enllaç i no funcionava. Quan ho vaig haver enviat, per fi, algunes em van respondre que no podien obrir les imatges: pel que sembla, em vaig (k) _____ un programa d’escaneig (l) _____ i no sé en quin format vaig (m) _____ les imatges.

13. A quins termes de la informàtica fan referència aquests enigmes?

- a) Tots els humans en tenim per a recordar i els dispositius electrònics per a emmagatzemar. _____
- b) Unitat de mesura antiga que precedeix els nostres dominis. _____
- c) En tenim una que és postal i una altra que és digital. _____
- d) Qualitat d'algunes persones i telèfons d'última generació. _____
- e) En tenen els productes al mercat i els temes de què hom està parlant. _____
- f) En tenen els cambres per a dur beguda i els altres per a la notícia rebuda. _____
- g) Creïlla anglesa al cor del nostre ordinador. _____



III. PARAULES EN CONTRAST

14. Uneix els mots de la columna A amb els de la columna B per formar termes compostos propis del camp de la informàtica.

COLUMNA A

- a) aplicació
- b) càmera
- c) correu
- d) fons
- e) processador
- f) safata
- g) tauler
- h) tauleta
- i) telèfon
- j) base
- k) sense
- l) memòria
- m) mans
- n) safata

COLUMNA B

- 1) fil
- 2) lliures
- 3) intel·ligent
- 4) de control
- 5) de pantalla
- 6) brossa
- 7) de textos
- 8) USB
- 9) de dades
- 10) tàctil
- 11) de sortida
- 12) mòbil
- 13) web
- 14) d'entrada



15. Troba en la llista els equivalents als termes anglesos següents.

càmera web • correu brossa • correu/missatge electrònic • emoticona • etiqueta • galetes
maquinari • memòria portàtil • programari • sense fil • telèfon intel·ligent • tauleta tàctil • xip

- | | |
|---------------------------------|------------------------------|
| a) <i>app</i> : aplicació mòbil | h) <i>pen drive</i> : _____ |
| b) <i>chip</i> : _____ | i) <i>smartphone</i> : _____ |
| c) <i>cookies</i> : _____ | j) <i>software</i> : _____ |
| d) <i>email</i> : _____ | k) <i>spam</i> : _____ |
| e) <i>emoticon</i> : _____ | l) <i>tablet</i> : _____ |
| f) <i>hardware</i> : _____ | m) <i>webcam</i> : _____ |
| g) <i>hashtag</i> : _____ | n) <i>wireless</i> : _____ |







16. Completa la taula amb els mots que falten en cadascuna de les llengües.





Valencià	Anglès	Castellà
icona	icon	_____
_____	_____	impresora
_____	to install	_____
_____	_____	píxel
_____	chip	chip
_____	at symbol	arroba
_____	banner	banner
_____	to cancell	cancelar
_____	_____	clic
_____	scan	_____
_____	toner	_____
_____	to insert	_____

17. Les paraules que tens a continuació contenen errades ortogràfiques. Podries identificar-les i esmenar-les?

- | | |
|------------------------|------------------------|
| a) arroba: _____ | j) enmagatzemar: _____ |
| b) bustia: _____ | k) escàner: _____ |
| c) click: _____ | l) impresora: _____ |
| d) contrassenya: _____ | m) instalar: _____ |
| e) còdig: _____ | n) interfície: _____ |
| f) dessar: _____ | o) mòvil: _____ |
| g) dreçera: _____ | p) polsada: _____ |
| h) ejecutar: _____ | q) tóner: _____ |
| i) enllàs: _____ | |

18. Troba, entre els mots vistos a la unitat, el terme a què fan referència les definicions següents. Fixa't en les imatges: t'ajudaran a identificar-los.

	<p>a) Carpeta d'una aplicació de correu electrònic on s'emmagatzemen els missatges.</p>	<p>1) _____.</p>
	<p>b) Pestanyes que s'obren en el programari d'un dispositiu.</p>	<p>2) _____.</p>
	<p>c) Peça de connexió elèctrica que permet endollar tres o més aparells.</p>	<p>3) _____.</p>
	<p>d) En el món telemàtic fa referència al signe gràfic #.</p>	<p>4) _____.</p>
	<p>e) Combinació alfanumèrica que dona accés a una plataforma digital, una aplicació o un dispositiu.</p>	<p>5) _____.</p>
	<p>f) Marca, usada amb el signe #, que es fa servir en les xarxes socials per a identificar els temes dels quals es parla.</p>	<p>6) _____.</p>

	<p>g) Informació que envia un servidor de pàgines web a un navegador perquè aquest les pugui recuperar en visites posteriors al mateix servidor.</p>	<p>7) _____.</p>
	<p>h) Component de l'ordinador amb què controlem el punter.</p>	<p>8) _____.</p>
	<p>i) Programa que gestiona i controla les comunicacions amb xarxes externes per garantir la seguretat.</p>	<p>9) _____.</p>
	<p>j) Plataforma que permet compartir i intercanviar informació a una comunitat d'internautes.</p>	<p>10) _____.</p>

19. Troba les incorreccions que hi ha en aquestes frases i corregeix-les.

- a)** Les revistes especialitzades adverteixen que l'addicció a les xarxes socials augmenta cada any en la població adolescent. A pesar de les mesures de control d'edat, cada vegada eviten els filtres d'autenticació més usuaris.

- b)** Una nova aplicació facilita l'acció de desbloquejar el telèfon mòbil. Ja no caldrà fer click en la pantalla: serà prou accedir a la càmera per fer-se una foto.

c) Es recomana formatejar l'ordinador una vegada a l'any per eliminar arxius temporals i actualitzar el software de l'equip.

d) Amb les noves plataformes de correu electrònic podreu consultar el busó d'entrada en qualsevol dispositiu: mòbil, ordinador o tableta.

e) Per a la cerca de faena es recomana borrar les fotos compromeses o políticament incorrectes que tinguem colgades en els nostres perfils digitals.

f) La nova aplicació de banca online per a mòbil de l'entitat financera es caracteritza per tenir una interfaz molt senzilla d'utilitzar que em permet fer traspassos i transferències introduint un còdig que m'arriba en un missatge.

20. Tradueix el text següent. Fixa't, especialment, en els mots destacats.

A la hora de **formatear** el texto, las autoras y los autores tendrán que respetar los criterios siguientes: 1. la fuente tipográfica usada será Times o Times New Roman, con un cuerpo de letra 12 y **espaciado** entre líneas sencillo. 2. Los párrafos irán **sangrados** en la primera línea. 3. Por defecto, el tipo de letra usado será redonda y se evitará usar la **negrita** y la cursiva. 4. Todos los textos deberán incorporar los **índices** de las figuras, tablas y anexos.

21. Substitueix els termes anglesos sobre les xarxes socials que apareixen en cursiva per una solució pròpia.

apunt • autofotos • històries • m'agrada • seguidors • seguidors hostils • temes del moment

a) Les enquestes avisen que l'addicció a les xarxes socials pot posar en perill la vida. És el cas dels accidents provocats per la necessitat de fer-se *selfies* en llocs perillosos o de fer *stories* en situacions de risc.

b) Molts usuaris de xarxes socials expressen el rebuig als *haters* que crispem l'ambient en publicacions sobre política o actualitat.

c) En les xarxes socials les notificacions avisen de les interaccions d'altres usuaris amb el teu perfil. Per exemple, dels *likes* a les teues publicacions o de les mencions del teu nom.

d) Hi ha diverses maneres de publicar a les xarxes socials, podem fer un *post* al nostre perfil, deixar un comentari al mur d'algú o compartir informació al nostre perfil.

e) En xarxes com Twitter, la capacitat d'influència d'una persona es calcula per la quantitat de *followers* que té i per la interacció amb els *trending topics* de les seues piulades.

22. Identifica, en les oracions anteriors, els termes que corresponen a aquestes definicions.

a) 'Fotografia que es fa un mateix, habitualment amb un telèfon mòbil, amb la finalitat de publicar-la en una xarxa social.'

b) 'Usuari d'una xarxa social que en segueix un altre.'

c) 'Avís que rep un usuari d'una xarxa social quan un altre usuari fa una acció que l'afecta.'

d) 'Piulada que inclou el nom d'un usuari.'

e) 'Àrea del perfil d'un usuari o d'una pàgina del Facebook que recull totes les seves actualitzacions.'

f) 'Publicació en forma de text feta en una xarxa social, un fòrum o un blog.'

g) 'Missatge curt, amb un nombre de caràcters limitat, que es publica a través de la plataforma Twitter.'



IV. MANERES DE DIR

23. Relaciona un verb de la columna A amb un sintagma de la columna B per formar locucions i col·locacions del camp de la informàtica. En acabar, relaciona els verbs amb les definicions corresponents.

COLUMNA A

- a) adjunta
- b) allibera
- c) amaga
- d) arrossega
- e) atura
- f) desfés
- g) enganxa
- h) fes clic

COLUMNA A

- a) anomena i desa
- b) cerca
- c) enganxa
- d) escurça
- e) insereix
- f) prem
- g) rebutja
- h) tanca

COLUMNA B

- 1) al botó
- 2) amb un format especial
- 3) el punter
- 4) els errors ortogràfics
- 5) espai al disc
- 6) l'execució del programa
- 7) la darrera acció
- 8) un arxiu

COLUMNA B

- 1) al web
- 2) el fitxer
- 3) el nom del fitxer
- 4) el text
- 5) la sessió
- 6) la tecla d'escapada
- 7) tots els canvis del document
- 8) una taula

a) Annexar fitxers de text, imatge, etc., a un missatge de correu electrònic.

b) Acurtar un enllaç. _____

c) Moure de lloc un element de la pantalla desplaçant la punta del dit que hi fa pressió. _____

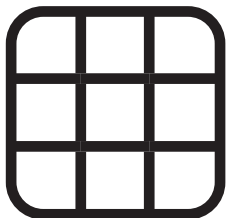







d) Inserir en una ubicació un element que ha estat copiat o retallat.

e) Buidar de contingut. _____

f) No acceptar. _____



24. Troba en l'activitat anterior les locucions i col·locacions que descriuen l'acció il·lustrada per aquestes icones.

 a) _____	 b) _____	 c) _____	 d) _____
 e) _____	 f) _____	 g) _____	 h) _____

25. Tradueix les frases següents fent ús d'algunes de les expressions que has vist en aquest apartat.

a) Si ya tienes una cuenta y quieres cambiar tus datos o contraseña, haz clic aquí.

b) Adjunta un archivo si lo consideras oportuno, por ejemplo si quieres que te pinten tu local puedes colgar el plano.

c) Si rechaza todos los cambios del documento, el texto recupera el estado anterior al control de cambios.

d) Si, al descomprimir un archivo, te aparece un error, prueba de acortar el nombre del fichero.

e) La función de pegar con un formato especial permite copiar una celda y pegarla en otra, pero solo con algunas propiedades de la celda original.

f) Si desea ocultar los errores ortográficos en un documento específico, tiene que seleccionar “Opciones” en la parte inferior del panel de la izquierda.

g) Debe cerrar la sesión para leer este disco en otro equipo.

h) Puede recuperar con facilidad la información que busca en la web accediendo al historial de su explorador.

i) Para quitarlo, tan solo tiene que arrastrar el puntero fuera de la regla de la línea de tiempo y soltar.

j) Si quieres detener la ejecución del programa y no responde, sigue estos pasos para forzar el cierre de la aplicación.

V. PASSATEMPS

26. Quin d'aquests termes no és propi del camp de la informàtica? Descobreix el mot intrús.

- a) cercar — capolar — escurçar — adjuntar
- b) maquinari — ordinador — borsa — càmera
- c) espaiat — sagnat — versaleta — pinacle
- d) escó — piulada — xarxa — menció
- e) lladre — endoll — aldarull — allargador
- f) galeta — coixinet — cudol — icona
- g) interfície — finestra — pestanya — sofraja
- h) allau — codi — clau — compte
- i) aturar — fer fallida — enganxar — arrossegar
- j) drecera — enllaç — cingle — codi



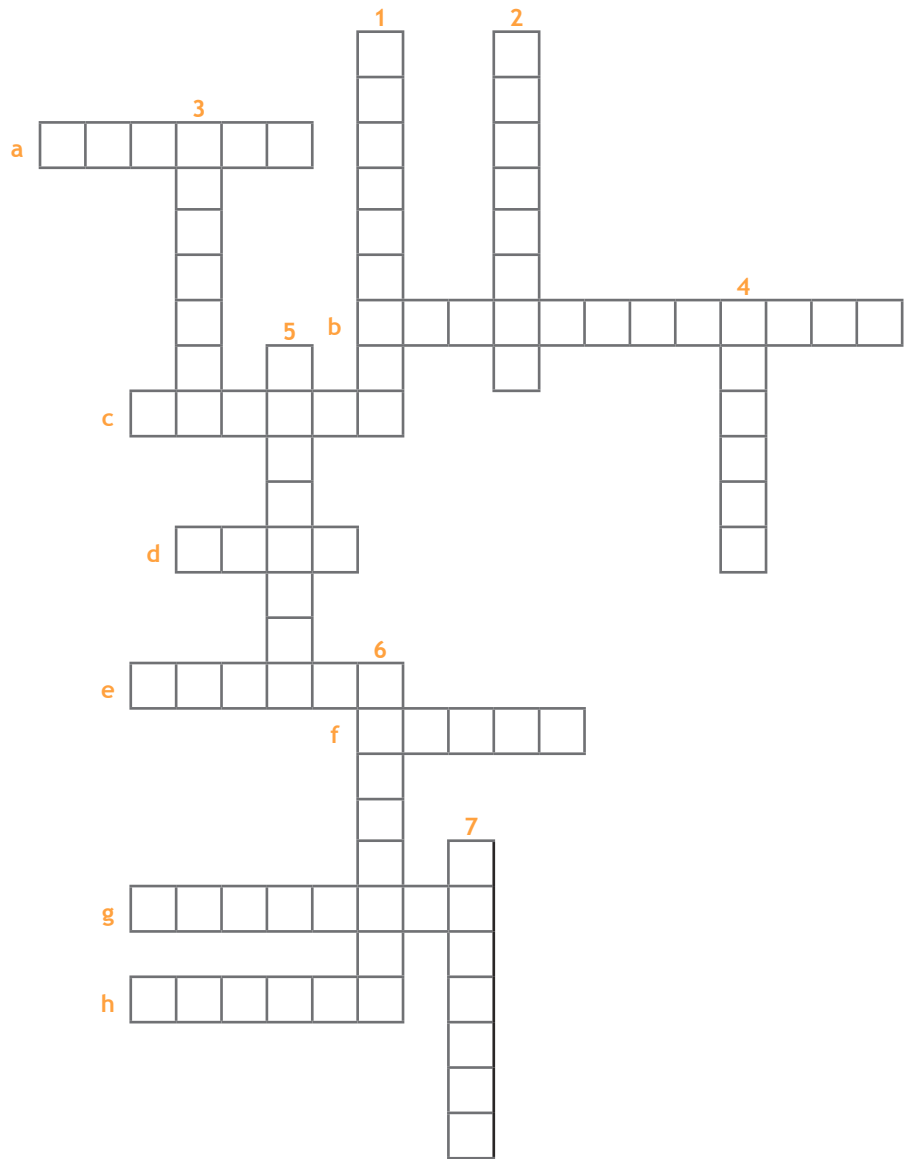
27. Completa els mots encreuats següents amb el lèxic que has vist en aquesta unitat.

Verticals

1. Lletra majúscula de l'alçada de la minúscula
2. Acurtar.
3. Posar en funcionament.
4. Aplicació per a connectar un aparell a la llum.
5. Símbol emprat en les etiquetes.
6. Incorporar un arxiu a un correu electrònic.
7. Accés directe

Horizontals

- a. Pasta que no es menja.
- b. Desar dades en una memòria.
- c. Símbol que forma part dels correus electrònics.
- d. Pulsació amb un botó.
- e. Lloc d'arribada dels missatges
- f. Guardar.
- g. Donar format.
- h. Buscar a Internet.



28. Troba les paraules relacionades amb l'ofimàtica i els processadors de textos que hi ha en aquesta sopa de lletres.

